

Aszód és Vidéke

Társadalmi, közgazdasági és irodalmi hetilap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 kor. Negyed évre . . . 3 kor.
Fél évre . . . 6 " Egyes szám ára 30 fillér.
Bérmegtelen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok nem adatkak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: Nyíry Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Aszódon, Grosz. S. papirkereskedésében.

Hirdetések:

egyezség szerint tutányos áron közöltek. Nyílt-tér sora 60 fillér. Előfizetőinknek nagy árkedvesség.

Az iskoláról.

Az iskola év már a vége felé közeledik s az ilyenkor gyakran fel-fel merülő apró kis incidensek mindig meghozzák a kellő anyagot, hogy magával az iskolával s annak módszerével foglalkozzunk. Az egy pár diák szomorú bukását az év végi értesítő jelzi, ez azonban másodrendű dolog.

Mi nem kívánunk kitérni ezekre, egész más szempontból óhajtjuk megvilágítani a mi iskolánk s általában a gödöllői járás területén lévő iskolák tanítási módszerét.

Igy mindjárt nagyon helytelen, hogy az iskolában inkább az iskolának, mint az életnek tanítanak. Pedig elvégre még is ez a fontosabb. Az iskolába járó tanulók szeme előtt az lebeg csupán, hogy a klaszifikációnak legalább úgy a hogy megfeleljenek. Így történik azután, hogy az iskola padjaiból kikerült ifju az életbe lépve, vagy tovább haladva, igen gyenge legénynek bizonyul határozatlan tévelygő tetteiben. Az iskolában kiváló jeles tanulók korántsem maradnak azok az életben is, sőt legtöbbször éppen azok kerülnek föléjük, a kik nagyon távol állottak a padokban tőlük.

Egy iskola helytelen irányelveken indul, a mikor így osztja fel a tanulókat. A mai rendszer szerint inkább a szorgalmat, mint a tudást méltányolják. Mi is jártunk a középiskolába s habár elmosódó emlékekkel, de él bennünk az emlékezet erre vonatkozólag. A ki hibátlanul (értsd a könyv szerint szóról-szóra) tudja a feladott lezékét kétségtelenül szorgalmasabb, mint az, a ki csak átolvassa azt és úgy értve tanulja. De helyes-e hogy még is az kapja a jobb kvalifikációt, mert ez a döntő, a ki szóról-szóra tudja, de nem érti a feladott anyagot, mint az, a ki érti s ez esetben legtöbbször a tanító magyarázatát is tudja, de nem a könyv szavaival?

Mert az nem mondható hogy ezen igyekezettel a növendék nyelvezetének gyarapítása a főtekrvés hisz a könyvek java része erre éppen nem alkalmas meg aztán sokkal tanácsosabb eszközök erre a klaszikus magyar írók versei és egyéb művei.

Angliában bizony egészen másképpen állnak ezen a téren. Ott a tanítás nem csak a szorgalom mértékéből áll. A szorgalom csak annak kell pótlásul, aki bizonyos hiányt szenved az értelemben. Ennek segélyével aztán elejét is veszik annak a számtalan szomorú körülménynek, amelyek mellett a tanító nem vonhatja ki magát a ki-

vételzés alól. Mert ez is megtörténik, még pedig igen gyakran. Különösen pedig az esetben, ha az illető barátjának rokonának vagy saját magának fiával mint tanító áll szemben. Ez esetben nagyon kellemetlen a helyzete, mert az iskolában és azon kívül egészen más hangon tettetés nélkül nem beszélhet a nebulóval. Azután a magasabb polgári állású egyének szinte megkívánják, hogy az ő gyermekeik egészen más elbánás alá essenek, mint a többiek. A tanító pedig nem egész független velük szemben, félniök is kell egy s más esetben nehogy azok haragját magára vonva, vele szembe kerüljenek. Első sorban szükséges volna tehát a tanítói állást a lehető legtágasabb függetlenséggel felruházni. Természetesen ezzel kapcsolatban ismét felmerülne a fizetés javítás kérdése. Szükséges lenne pedig ez főleg azért is, mert a gyermek fogékony lelkületére igen károsan hat az, ha látja egyik-másik társát a többiektől külön helyzetben. Ebből az elvből kiindulva nagyon károsnak tartjuk még a jelesebben tanuló diákok mód feletti előbbre helyezését is, mely a szorgalom jutalmazásától eltekintve mindenképen csak rontó hatású. Az iskola elhagyásával pedig épp oly kellemetlen új helyzetet teremt a kényelemhez szokottnak, mint az azt nélkülözőnek. Innen

TÁRCZA

Anyám halála.

Irta: DURA MÁTÉ.

Hőtiszta, fényes májusi éjjel,
Gyönyharmatos a rózsaszál.
Agybénító irigy dühében
Aratni most megy a halál.

Madarak, fák fázón remegnek,
Üdítő álomk megszakad!
A zord kaszás száll-száll nem enged
S megáll egy nádfedél alatt!

Benn a hajlékban egy öreg nő
Rebegi a végső imát.
Szemeiben örök a felhő —
S még látni véli a fiát.

Szólnak hozzá zokogva csendben
Ölegető leányai:
— „Öcsénk nincs itt, de ide rebben,
Csak haza kell szólítani!”

— „Ne bántsátok, feleli sugva,
Sok száz baja nagyon elég —
Betegségem ugyanis tudja,
Meggoseríti életét!”

De hogyha Isten rendelése
Savát többé nem hallanom:
Áldást kívánok életére,
Neve zeng végül ajkamon!”

Feje vállára hanyatlék,
A csontember meghatva áll —
Szívem álomban úgy vonaglik,
Főlviraszt a hajualság.

S mire a napfény szerző áradt,
Peketo gyászt hozott nekem:
Elveszitem édes anyámat,
Kietlenné vált életem.

Éjjeli képek.

— Irta: FLANEUR. —

A boulevardot sűrűn belepte a hó, a téli szélvész minden tagomban dermesztő zsebhatást okozott. Fogaim vaczogtak, összebb húztam kabátomat félig lefagyott kezemmel. Hazafelé igyekeztem . . . A bor gőze még kóválygott a fejemben, egy-egy kép összekuszálódott bent a másikkal, a mitől kabult zsebongást éreztem. Az éles levegőjű éjszakában azután felocsudtam. Megálltam . . . végig néztem a hosszú uton, Minden kihalt volt. Az ablakok redőnyei oltakarták az üvegtáblákat, a gázlámpák sápadt, fázós fényvel lobogtak s a hópíhek egykedvűen hullottak alá a földre.

Messziről tipegő-topogó lépésekkel jött felém egy roskatag alak. Előtte letakart áruk. Sietett. Vártam, míg hozzám ér. Óreg ember volt a motaszó hidegtől átfázva, lyukas kabátján a szél kényelmesen ki és bejáratott, szakadt cipőjébe belevette magát a víz, könyezett, sirt . . . Rikácsoló hangon kínálta áruját . . . Villogó szemekből nézett reám, miközben karjait csapkodta keresztbe. Megszólítottam:
— Jó estét, öreg!

Adj Isten! — mormogta rá a választ. —
Meg se állott. Utána mentem.

— Miért nem megy haza? Hiszen megfagy ebben az üvöltő télvíz éjszakában. Farkasoknak való multság ez a jeges hóvizatar. Nem öreg embernek!

— Haza menjek? Hová? Nincs nekem otthonom. Senkim és semmin. Élek, mert élnem kell, mert az Isten gyönyörködni akar a vergődésben, mert a halál utálja, hogy elvigyen. Elaggott, elszórt tagjaim még neki se kellenek. Élek? ha! ha!

De itt már újra elfogta a didergés, ráta a hideg a testét.

— Ne káromolja az Istent. Semmi se történik ok nélkül.

— Ezt mondják az urak. Próbálnák meg átkoszálni rongyokban az egész éjjelt. Oh, az urakat szereti csak az Isten, a koldust nem. Azért utálják is az urak a koldusembert. Egyformák vagytok mind; mi szenvedünk legtöbbet az életért és minekünk jut a legkevésbé belőle. Még otthonom sincs, a hol megpihenjek, hurr! még egy takaró se!

— Hát miért nem megy a hajléktalanok menhelyére. Látja, ott meleget is kapna, meg nyugodtan aludhatna.

— Nincs miből. Az uraknak nincs annyi felesleges pénzük, hogy adjanak. Nincs egy fillérük se, Hahaha! Éheznek. mindenki ehhezik. Itah! Nem jut a szegény koldusnak.

A zsebembe nyultam. Kivettem egy pénzdarabot.

— Nem kell semmi! — rikácsolt. Semmi! Hadd vesszek el. Nem kell az uraké, nem kell az Istené sem. Ti csak akkor tudtok adni, mikor a földön fetorgunk és kinunkban a szennyet, a sarat vájkáljuk. Nem kell semmi!

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtó szer

van talán, hogy az utóbbiak mégis könnyebben érvényesülhetnek.

De mód fejtéi kárhözatos dolog, a tanítóknak leginkább a szülők és az egyesek nagy kérése miatt megindult jószívűsége is. Ezáltal, amit kegyelemnek szoktak nevezni, támad az iskolai proletáriátus, kik csuszva-mászva haladnak fel egyedül a könyörgéssel az iskola osztályain s a végén megakadnak. A legvégén pedig már valóban igazságtalan a megakasztás, mert ezáltal csak a proletarizmus növekedik és így támad az elvesztett lehetetlen emberek másokon elősködő serege.

Pestvármegye liberalizmusa.

Meglepte az országot Pestvármegye — e hó 8-án tartott — közgyűlésen hozott ismeretes határozata a katonai javaslatok ellen.

Az országelső vármegyéje tehát nem tagadta meg hagyományos tradícióit nem tagadta meg önmagát.

Ez az igaz liberalizmus! Pestvármegyéhez méltó ez a magatartás, mely példát statuál és pedig követendő példát nemcsak a liberális olvek követésére, hanem az igaz, őszinte becsületességre is a törvényhatóságok közgyűlésein — hasonló ügyekben — hozandó határozatoknál.

Tanulhatnak tőle Magyarország többi vármegyéi

A lízottiági tagok előkelő névsorában ott voltak a többek közt: Wekerle Sándor, Harkányi Frigyes báró, Podmaniczky Géza és Levente bárók, Teleky Gyula, Tbor és József grófok, Desseffy Emil gróf, Halász Zsigmond, Gajári Géza, Wolfner Tivadar, Vancsó Gyula, Kossuth Ferencz, Lukács Gyula, Holló Lajos, és Krasznay Ferencz orsz. képviselők stb.

A nevezetes közgyűlés a következőleg folyt le:

Beniczky Ferencz főispán megnyitván a közgyűlést, Fazekas Agoston főjegyző az aispáni évnyelvényes jelentés előterjesztése s tudomásul vétele után felolvasta Holló Lajos és Krasznay Ferencz következőleg hangzó indítványát:

Indítvány.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye közönségének nemes tradícióihoz tartozik, hogy az első köztit legyen mindig, midőn egy-egy lépést akarunk előre tenni a nemzet jogainak kivívásában. Fajdalommal látja a vármegye közönsége, hogy az utolsó három évtized alatt valóságos tepszedés és visszakerés állott be a nemzeti jogok érvényesítésére. (Zajos felkiáltások: Igaz! Ugy van!)

Fromm Antal: Nem igaz! (Ki vele! Ki kell dobní!)

Gajári Géza: Lehet véleménye mindenkinek (Nagy zaj)

Krasznay Ferencz: De osztrák véleményével ne jöjjen e terebe.

Az utcasarkról harsány nevetés ütötte meg a fülemet, Festett, cifraba öltözött dámák csatangoltak arrafelé. Az öreg oda szaladt.

— Nini, Péter bácsi! — kiáltotta az alacsony pisze.

— Maga még mindig fön van? Ilyen hidegségben, még meglágy egyszer.

— Kezeit csókolom, nagyságos kisasszony, mác hova mehetnék? Senki sem vesz semmit, ki venne egy öreg koldustól?

— Na, itt van, csak menjen!

Azzal mindegyik hölgyecske a kezébe nyomott egy egy pénzdarabot, az öreg mindegyiküknek a keze után nyúlt, hogy megcsókolja.

— Menjen, Péter bácsi, talán még kap valamit éjjeli szállást.

Az öreg aztán tovább ment. Megvártam, Egy kis ideig szótlanul haladtam mellette. Valami mormolt a fogai közt. Megkérdeztem tőle nincs-e családja?

— Családom? Van. Lányom és feleségem is. Csak hogy nem kérek belőlük. Pfüj; Előkelők jól élnek. Itt laknak a nagy utcában, az első emeleten. De nekem nem kell az a pénz, mihez gyűlész és becsületesség ragad. Nem kell. Kitagadtam őket. Ugy ám! Kitagadtam. Nem ismerok egyet sem. Itt laknak, itt az első emeleten. Még világos van náluk. Még fön van a gróf.

— Milyen gróf?

— Az a gazdag mánás, a szeretője! A leányom! A hűtő élnek. Én is a pénzéből éltem egy ideig. Rászédtek, megcsaltak, azt mondták, hogy a férje — nem igaz! A leányom becsületen, gyűlészatos... Erre... gyűlészatos! — kiáltotta rekedten az ablak alatt. Penze van, fogata van, háza van — csak becsületje nincs. Nekem meg semmi, csak becsületem! És nekem nem kell a

Az elnökölő főispán a szólásszabadság tiszteletére figyelmeztette a bizottságot.

Fazekas főjegyző tovább olvassa:

„Verbéli és pénzbeli áldozatokat ez a nemzet nem szünt meg hozni ez idő alatt soha a kívánalmak teljesítését egyetlen egyszer sem tagadta meg, bárha anyagi ereje roskadozott is a terhek sulya alatt. Am ezen áldozatokkal szemben egyetlenegy lépés sem történt, a mely viszonzásul a nemzet jogait tárgította és nemzeti irányban vívmányt és haladást jelentett volna.

Nincsen egyetlen civilizált nemzet, a mely eltűné, hogy a haza és a trón védelmére szánt haderejében gyermekeit idegen tisztek idegen jelvények alatt vezessék. (Igaz! Ugy van!) Egy ezer év óta fennálló nemzetnél ez a helyzet tűrhetetlen és ki van zárva annak a lehetőség, hogy ehhez a nemzet önkényt nyúljon segítségkérőket. Lehetetlenség, hogy a dualizmusra és a két állam paritásos állására fektetett törvényes intézkedéseinek jellegét elmosni és a közöseknek megteremtett intézményekből mindazt, a mi magyar, a mi az állam szuverenitásának követelménye, szó nélkül eltüntetni engedjük.

Ha a jogfeladás lejtőjén egészen lesiklant nem akarunk, véget kell vetni ennek a pusztító aramlatnak (Igaz! Ugy van!) és kell, hogy a nemzet a törvénykönyvre téve kezét megkövetelje államiságának érvényesülését a magyar haderőben. Megkövetelje a magyar vezény szót, a magyar tisztek alkalmazását, a magyar zászló és cimzer használatát. (Eljenzés.) Ezen szent jelvények alatt egyenlő hűséggel a haza és koronás király iránt akarja ez a nemzet teljesíteni odaadó lelkesedéssel, századok viharai alatt megvédett katonai érvényekkel és hősi önfeláldozással a haza és trón iránt való védelmi kötelezettségét.

Mindezen okoknál fogva a vármegye közönsége meleg lelkesedéssel kíséri figyelemmel a nemzet jogaitörtézet küzdelmet. (Helyeslés.) És bár hazafias megnyugvással látta azt, hogy a közhatalom kezelésének tisztaságában az utóbbi időben országsszerte örövendetes változás állott be.

Förster Aurél: Igaz! Ez így van! Én ezt mondom, mint szélsőbaloldali!

Fazekas főjegyző tovább olvas:

„Mégis helyesnek itéli, hogy a folyton követelt nagy katonai áldozatokkal szemben a nemzeti követelmények teljesítése határozott feltétellel elállítsassék. (Nagy taps és éljenzés. Gajári Géza: Ez az obstrukció helyeslése.)

Ennek a vármegyei közönségét a közügyek megbírtásánál sohasem vezették szigorú párt-szemponatok. A vármegye vezetősége és közönsége minden vizsájt kerülve, össze tudott olvadni mindig egy akarathban, a mikor a nemzet nagy érdekeinek védelméről volt szó. (Igaz! Ugy van!) Most is ezen párt-szemponatokon felülálló elhatározás vezérli, midőn az igazság erejébe vetett hittel és a törvényekhez való szigorú ragaszkodással kimondja, hogy csüggedést nem ismerve kell előre haladni mindaddig, míg törvényeinknek és nemzeti jogainknak érvény nem szereztetik.

A vármegye közönsége elhatározza, hogy a nemzeti követelmények teljesítése érdekében ezekben fektetett aláírófoglaltsá felirat alakjában a képviselőházhoz felterjesztessék. (Zajos felkiáltások: Egyhangulag elfogadjuk!)

Holló Lajos szóval is megokolja indítványát:

Aztán otthagytott és befordult egy nyitva felejtett pálinkamérésbe, hogy eligya azt a pénzt, a mit az utcasarkon a festett, feleizírázott dámáktól kapott.

Családkozás.

Itt: Erdősi Deszö.

Szerették egymást égőn forrón,
Aztán csalódba váltak el.
S találkozták. A lánnyal férfi
És más lány volt a férfival.

Egyedre néztek, Mint a villám
Csiklósolt a két pillanás.
A férfi mondá: „Milyen sápadt!”
A nő mondá: „és hát a más?”

Aztán elmentek egymás mellett.
Egyik sem nézett vissza se.
Szerették egymást és csalódtak.
Elhangzott dal, igaz mese!

De azon éjjel nem árádtaik
Alomra a nő szeméi.
Nem tudta, mért? A szive úgy fájt!
És hosszan folytak könnyei.

S a férfi ült új kedvesével,
Aki csókkal hízeltetett.
S a férfi szölt: O ne csókolj meg,
Ne csókolj meg ma engem!

„Két politika uralkodott mostanáig minálunk. Az egyik hagyta, míg a nemzet szívében a korszerűség felgyülemlett és akkor aztán evolúcióval tört ki az egyszerre a nemzet kobeletéből. Ettől az evolúziós politikától el kell már térnünk. Ne tegyünk ugrást, de tegyünk legalább egy lépést előre. A mai kívánások még igen kevés vannak az önálló Magyarországért és a 67-es törvények követelményeinek érvényesüléséért. Ma csak egy lépést akarunk tenni, hogy magyar tisztjeinknek, magyar érzéseinknek itt a hadseregben helyet adjunk. (Élénk tetszés.) Egy nagy nemzetnél nem lehet megtűrni tovább azt, hogy idegen, előtte ismeretleneszmékért küzdjön a hadsereg. És abban van a vármegye szerepe, hogy eltekintve a pártpolitikától, a most folyó obstrukciótól, a vármegye részt vegyen ebből a küzdelemből, állást foglaljon nemzeti kívánalmaink érvényesítése, a most folyó nagy nemzeti küzdelem mellett. Kéri ezért indítványának egyhangú elfogadását. (Elfogadjuk! Egyhangulag elfogadjuk!)

Szóltak még Vancsó Gyula és Kossuth Ferencz, azután Beniczky főispán kimondja a határozatot, mely szerint, tekintettel arra, hogy minden szónok az indítvány mellett beszélt, egyhangulag elfogadottnak jelenti ki azt.

Ez a fővárosi polgárság faklyásmenetet rendezett a meggyűlés tiszteletére.

Lipcey Ottó †

Csöndes, nyugodalmas, egyszerű volt az élete, csöndes, nyugodalmas, zajtalan lett a halála. A legszebb halál, a mit egy hosszú munkálkodásban eltöltött élet után a gondviselés osztályrésztül adhat.

Lipcey Ottó, nyug. gödöllői postamester, az arany érdemkereszt tulajdonosa — a hó 7-én vegyengyűlésben, életének 70-ik évében elhunyt Budapesten, a szent János kórházban.

A boldogult előkelő s köztisztletben álló polgáru volt Gödöllőnek s elhunytával nagy a vesztesége a mélyen sujtott intelligenciának, mely csaknem teljes számban jelent meg koporsójánál.

A közhatalok hivatalnokai kara, az ügyvédi és orvosi kar testületileg, az egyetiek és társulatos küldötteik utján vettek részt a temetésben, mely f. hó 9-án d. u. 4 órakor ment végbe Gödöllőn, a gyászszobából óriási részvét mellett.

A házszertartást Szilárd Ferencz, domonyi ág. ev. lelkész vezegte, remek gyászbeszédében felsorolván az elhunyt polgári és közhatalnokai nagy érdemeit, míg a megható gyász énekeket Szabó Balázs rektor és Madocs Károly tanító énekeltek.

Lipcey Ottó, nyug. m. kir. post. mestecben, a gödöllői közeletnek egy régi, mindenki által nagyra becsült tagja dült ki a sorainkból. Az elhunyt ama régi s már-már nagyon megfogott gödöllőiek közül való volt, a kire, mint a fiatal erdőn egy-egy magfára, úgy tekint fel a most virágját élő generáció, mely így nőtt fel az ő szemeki látára, s a mely mindenkor csak hasznosat és jót tanulhatott ezektől a régiéktől az élet számára. Lipcey Ottó, a ki előbb az Athenaeum irodalmi társaságának volt tisztviselője, a 60-as évek elején jött Gödöllőre postamesternek s ezen állásából másfél év előtt vonult nyugalomba. A csaknem négy évtizedre terjedő postamesteri működése alatt mindenkor mintá képe volt a lelkiismeretes, pontos és szorgalmas tisztviselőnek, a kinél soha a legcsekélyebb mulasztást sem találhatták felelválói, s a kit ezért a rendkívüli pontosságért felettes hatósága s kartársai is mindig nagyra becsülték. Az elhunyt minden idejét hivatalának szentelte ezért csak igen ritkán fordult meg társaságban; egyetlen szenvedélye a koresolyázás volt, a mit még öreg korában is nagy kedvvel kultivált, de mindig csak szabad idejében. Az öreg urnak ezen szenvedélyéhez egy igen érdekes epizód fűződik, a mely különben leghűbben jellemzi az elhunyt puritán jellemet.

A hatvanas évek végén történt, hogy az egész királyi család Gödöllőn töltötte a télnek első felét. A gödöllőiek akkor még az alsó park határas távára jártak koresolyázni és ott gyönyörködtek a már akkor is őszfeji Lipcey Ottó pompás mozdulatain. Egy alkalmával arra sétált nevelőjével boldogult Rudolf trónörökösünk is és sokáig nézte a koresolyázókat s oly kedvet kapott erre a sportra, hogy még az nap engedélyt kért koronás atyjától arra, hogy ő is lejárhasson a jégre. Másnap délután megjelent a postán a trónörökös tábornok nevelője s felkérte Lipcey Ottót, hogy a királyfi a délelőtti órákban koresolyázzni tanítsa.

A postamester rendkívül meg volt hatva a magas kitüntetéstől, de hirtelen válasz helyett sokáig nézett a tábornokra, s midőn ez biztatással megjegyezte:

— Tehát, postamester ur, holnap 10 óra kor a jégen leszünk!

De a tábornok — a legnagyobb meglepetés sere — ezt a választ kapta:

Nem lehet, tabornok ur, mert nekem reggel 8 órától 12-ig, délután pedig 2-6-ig a közönséget kell kiszolgálnom s így csak 11 és 2 óra között lehetek Ön fenségé szolgálatára!

— Csak hogy akkor — válaszolt a nevelő — Ön fenségének óra-rend szerint tanulnia kell — ezzel bucsút véve Lipcsyétől távozott.

A trónörökös nem tanult akkor Gödöllőn korcsolyázni. Ő felsége pedig, midőn értesült annak okáról, arany érdemkeresztjéért küldte el Lipsey Ottókat.

Az elhunyt postamestert e hó 9-én kedden délután, 71 éves korában temették el a gödöllői kőszögnek részvevő mellett. A boldoguliban Ripka Ferencz, lapunk régi munkatársa s a Ganzgyári főtitkára, továbbá Almásy Andor lugosi erdőigazgató apósukat gyászolják. *Silvanus.*

HIREK.

Személyi hírek. Polner Lajos ügyvéd, a gödöllői és rákoskeresztúri takarékpénztárak jogtanácsosa négy heti fürdőzésre Abázia-ra utazott. — *Szegedi Maszkos* Aladár udvari titkár családjával Gödöllőre érkezett, a hol a nyarat tölteni fogja. — *Orbán* János udvari ellenőr szintén itt fog nyaralni az idén és már meg érkezett családjával. — *Dr. Szalay* Sámuel kir. közigazgató Abázia-ból hazra érkezett Gödöllőre. — *Károly* Gyula a gödöllői takarékpénztár igazgatósági titkára influenzában megbetegedett és most lakásán súlyos betegnek fekszik.

Vöröskereszt egyesület Isaszegen. Csekonits gróf Ökegyelmessége és habarcsi Schwartzér udvari tanácsosa a Magyar Szent korona Országainak Vöröskereszt Egyesületének igazgatósági felszólítása folytán mozgalom indult meg Isaszegen a Vörös Kereszt Egyesületnek egy fiók egyesület felállítására. Ma vasárnapkor évi június hó 14-én délután 5 órakor Isaszeg községében tanásteremben lesz az alakuló gyűlés, mit megelőzőleg Dr. Schulhoff J. Zs. községi orvos fog egy előadását tartani a vöröskereszt egyesület történetéről és céljairól. Reméljük, hogy tekintettel a nemes célzatra az alakuló fiók egyesület Isaszeg lelkes polgársága fel fogja karolni és régi jó hírnevéhez méltóan fogja pártfogolni.

Tanító gyűlés. Vác egyházmegyei tanítóegyesület „Főth—Gödöllői Kör” f. hó 4-én tartotta meg községünkben a szokásos évi közgyűlést.

Tekintve az ezt megelőző éjszaka és reggelnek zivatros jellegét — a gyűlésre a kör rendezett tagjai, kevés kivétellel, mintegy 50-en, csaknem teljes számban jelentek meg s ezen felül néhány férfi s nő vendég is.

A gyűlést egy szerény ováció előzte meg. Ugyanis Szvoboda Ignác gödöllői kántor s főtanító a gödöllői esperesi kerület néptanítóinak megbízásából tolmácsolta a kerület tanítóinak örömeit, érzelmeit, a kör derék elnökét, Szodoglavits József mogoródi plébános s pápai kamarás urnak azon kedves esemény alkalmából, hogy őt a pápa ő szentséges, meggyes püspökünk ő méltósága kegyes előterjesztésére az egyház terén szerzett nem csekély érdemeitől fogva, kamarási méltóságra emelni kegyeskedett. Az elnök, könyve lábát szemekkel, meghatoltan közölte meg a tanítók ő szép figyelmét.

A gyűlés főbb tárgyai ezek voltak:

1. Tisztikar választás, a mely szerint, dacára az újonnan megválasztottak erős s megokolt tiltakozásának elnöké Bazsanth Vinceo dunakeszi — jegyzővel Szvoboda Ignác gödöllői kántor s főtanító választottak meg nagy lelkesedéssel, kik ezen hivatalukat már évtizedeken át viselik.

2. A szőnyegen levő „nem állami tanítók” fizetése tárgyában megindult mozgalomhoz hozzájárul a kör, hogy az ország minden tanítójának fizetése minden tekintetben egyenlő arányban álljon az állami tanítók fizetésével.

3. A körnek ez ideig tanügyi munkálkodásából megemlíthjük, hogy a pályadíjat kitűzött s legjobbnak elismert dolgozat díjat az idén Szvoboda Ignác nyerte el.

4. Jövő évi közgyűlés helyül Tura község tüzeteit ki. A gyűlés után közös ebéd volt az „Erzsébet” szállóban.

Hamis pénz Gödöllőn. A múlt héten dányi hamis pénzesítőkat fogtak el Gödöllőn. A pénzesítő banda tagjait letartóztatták Dányon és a műhelyüket is lefoglalták.

Hivatali vizsgálatok. Gödöllőn, e hó 12-én Mogoródon e hó 13-án tartatták meg a szokásos hivatali vizsgálatok a szolgabírósg által a községi választásokkal egyidejűleg.

Elgázolása a kastélypark kapujában. Parcsami József helyőrző felvigyázót szerdán e hó 10-én súlyos baleset érte. Délután 3 órakor érkezett meg a Budapestről jövő személyvonattal s midőn a vasúti pályaudvarról az Erzsébet királyné uton át hazafelé ment, a kastély kert Ferencz József téri kapujában Berze György lovai — molykeu két suhanec gyerek el elgázolták. A súlyosan sérült több sebből vérző egyént a járókelők vezeték közelébe lakására. Ez eszt különben jellemző Gödöllő biztonságai állapotaira, mert mégis csak furcsa

dolog, hogy ilyesmi Gödöllőn, a város kellő közepén megtörténhetik.

Garázda legények. Versegen a gazdák páskunán két év előtt gyümölcs fákat ültettek az ut mentére, melyek Maresók Mihály mezőőr őrizetére voltak bízva. Tóth János és Kurucz Gábor verségi legények haragban voltak Maresókkal s hogy neki kelemetlenségét okozkan kivágták f, hó 6-án éjjel — e gyönyörű fiatal fák közül 100 darabot. A két őrigeny mert a nemes gyümölcs fákat a ministeriumtól kapta a közbirtokosság s egyáltalán nem pótolhatók jelenleg mert Versegen a községnek gyümölcsfa iskolája nincs. Az eset lejelentetett, a két legény azonban tagadja a tettet.

Toljva cigányok. E hó 6-án éjjel ellopták Pásztor Mihály mogoródi gazda ember két lovat az istállóból, s hogy kényelmesebb legyen az utazás, loptak hozzá egy tisztu új kocsi s egy szűrt is. A nyomozás, dacára a rígtóni feljelentések, mind ez ideig eredményre nem vezetett, s csupán azt alapította meg a csendőrség, hogy az ügyes tolvajok minden valószínűség szerint Faraó ivadékaik közül kerültek ki.

Vizsgák. Az aszói ág. ev. és róm. kath. elemi iskolában e hó 8-án voltak az évrzáró vizsgák. Domonyan e hó 8-án tartanak meg az elemi iskola vizsgáit.

Junius. E hó 9-én az aszói izralita iskolás gyermekek a zölfa vendéglő e célra berendezett terén júniást tartottak, melyen este 9 órától fogva reggelig vígan mulatozt az aszói fiatalsg.

Betörés. E hó 7-én éjjel Engländer Lajos jégvermet feltörték és a tettesek egy hordó sört vittek magokkal. Ugyanazon nap Rajta József jómódu gazda, aki különben a legenyvesebb közt emberek közé tartozik, sört akart vásárolni Engländernél. De a kocsmáros nem tudván meg egyezni nem vett. A kocsmáros rígtón Rajtára gyanuskodott és el is küldte a csendőroket kutatás véget hozzá, akik megtalálták a hordót egy kamrában csapra útve. Rajta József és fiait Jozsefet és Pált számos bűn terheli. Tavaly is egy szerke-re menő gabonát loptak a mezőből, amit nálok szintén megtaláltak. A törvényes intézkedések meg tetteket ellenők.

Közgyűlés. Evi rendes közgyűlést tartotta meg e hó 6-én a rákosligeti telep. Erős két párt állott egymással szemben, melyek mindegyike megszabású actiót fejtett ki. A közgyűlésen meg ejtett választás a „Reform”-párt fényes győzelmével végződött. Igazgatókú megválasztottak: Geyer H. Viktor, Deak Samu, Schochters Ottó és Travnik Lajos, mind a „Reform” párt jelöltjei. Megemlítjük itt, hogy dr. Gálfy Dénes a telep eddigi elnöke azon alkásról a postatanfolyamhoz tanárrá lett kinevezetése miatt lemondott s helyébe a kormány Bíró Ferencz pénzügyi titkár, ki szintén a telepen lakik, nevezte ki elnöknek.

Gödöllői előjáróság választás. Pénteken — e hó 12-én történt meg Gödöllőn az előjáróság választás dr. Hoyder Ödön főszolgabíró elnöklet alatt. Bíróvá ismét Dinnyés János választott meg oriai lelkesedéssel, helyettes bíróvá Jámbor András, közgyámhá Hejk István, pénztárnokká Nagy András, gazdává Bara Mihály. Esküdtökök: Pintér István, Neszedó Antal, Teórá György, Jámbor Jozsef, Pásztor István, Nánágy István, Karácsony András, Nánágy András. A nagy számban összegyűlt választók lelkesen megjeleneztek az elnököl fozszolgabíró a választás után annak tapintatos vezetésért.

A házbérfizetés új módja. Donszky József verségi pekmester e hó 10-én reggel megjelent Kohn Jakab lakójánál hogy tőle a házbérfet beszedje, de porul járt, mert a szatocs fizetés helyett, megragadta a gyanutlan házi urat s felesége és 10 éves Izidor nevű fia segítségével vasbottal alaposan elverték. A megrémült idős embert az arra menők szabadították meg, a ki vértől elborítva, jelentette fel esetét a csendőrségnek.

Községi választások. Versegen f. hó 10-én volt az előjárók választása. Kapczy Vilmos fozszolgabíró a III. oszt. vaskorona rend stb. lovagja, — elnöklete mellett. A választás a legnagyobb rendben folyt le, s az öszpontosított 10 csendőroket, abszoluto semmi dolga sem akadt. Megválasztottak közfelkintással. Bíróvá Nemeuh Jozsef, törvénybíronak Kovács Mihályt pénztárnoknak Kovács Istvánt, közgyámhá Mészáros Jánost. Esküdtökök lettek: Köpés György, Bagi János Szénási János, Márton Imre.

A francia forradalom a legnagyobb esemény, a mi az újabb korban megrázta a nyugodt-európai emberiséget. A XVIII. század szelíme az anyagi és szellemi munka felszabadítására, az egyházi és világi önkény eltörlésére, az emberi nem boldogulására törekedett, az erkölcs humanitás és haladás utain. Igaz, hogy nem számolt a hagyományra és nem vette tekintetbe, hogy nem csak az elnyomás és viszályes fejlődött történelmi alapon, hanem minden emberi természet és erkölcs. Nemes uton, filozófus írók-tól, filozófus kormánytól várta a haladást, nem a szervezeten és szilaj sokaságot, a mely pedig később elemi erővel meg is beleavatkozott a meghódás programjába. Így jött létre a szellemi

egység a politikai ügyek megítélésében, mely éppoly jellemző a XVIII. századra, mint a renaissance a Középkor végére nézve. Isak egy kivétel van, Jean Jacques Rousseau. Ő nem haladást kíván, hanem visszatérést a természeti állapotokhoz. Nem szabadságot akar, hanem egyenlőséget, nem kételkedést, hanem meggyőződést. Liberális volt minden ízében, de §mokratikus nem volt. Ez Marczali Henriknek fozszempontja a francia forradalom történetének megírásában, mire a Nagy Képes Világtörténetben vállalkozott. Egész nagy tudása, rengeteg tanulmánya, éles történelmi kritikája összeolvadnak ebben a munkájában. A francia forradalomról szóló X. kötetből most megjelent füzet a mü 182. füzet. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötet díszes felbőrökésben 8 ft. Kapható minden hazai könyvkereskedésben s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Diszkretió. Tudvalevő dolog, hogy nagy családosoknak vagyunk kivéte a fehérneműök és menasszonyi kelengyék beszerzése alkalmával, midőn a laikus rendelő ki van szolgálatva valamely ögönző számításának avagy lelkiismeretességének. Teljes nyugodtsággal és legnagyobb bizalommal fordulhat azonban mindenki a nagyhirű Ta usky J. fia i cégéhez, Pozsonyban mint olyan beszerzési forráshoz, hol a lelkiismeretes kiszolgáláson kívül a rendelő a legolcsóbb árakat is élvezheti.

A fonclére Pesti Biztosító Intézet aprilis hó 16-án tartott évi rendes közgyűlést Kilenyi Hugó miniszteri tanácsos elnöklete alatt. A közgyűlésen 27 részvényes jelent meg 326 szavazattal. Az igazgatóság jelentése szerint az évi liszta nyereség 260638 korona 51 fillért tesz ki, a melyből az alapszabályok értelmében ennek 10 százalékát levonva a közgyűlés rendelkezésére 224480 korona 17 fillér áll Ebből 5% os osztaléku 1506000 koronát fizetnek ki, az ezután memorand 8443 korona 16 fillérből jutalék fejében 15 százalék levonván, marad 7180 koronaa 15 fillér, mely öszszegből a részvényesek között felölösztalék címén további 2 százalékot, 60000 koronát adnak, s fennmaradt 11803 korona 15 fillért új szám-lára írják. A részvény szelvényök 14 koronával (7 százalék) már ápril 17-étől bo lehet váltani. Az igazgatóság jelentésének tudomásul vétele s a felmentvények megadása után Kovács Ernő részvényes indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi közlönetet szavazott az igazgatóságna, a felgyelő-bizottságnak meg a tisztikarnak, mire a felgyelő-bizottság tagjainak újra megválasztottat Auer Róbertet, Doctor Gyulát, Friedman Jattun Maiquet Lajost és Reich Lajost Ezzel a közgyűlés végetért.

NYILT-TER.)

Dr. Frommer József
fogorvos

rendel Gödöllőn Jekies villában (a vasúti gyalogjáró mellett) naponta délután 3-6-ig, künep és vasárnapokon is.

*) E rovatban közöltékkert nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

3731. tkv.1903.

Arverési hirdetményi kivonata.

A gödöllői kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré tesz, hogy a gödöllői hiteliszözve teket végrehajtatának Simon Antalné szül. Gódor Rozália végrehajtatást szenedő elleni 600 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtatás ügyében a pestvidéki kir. törvényszék, a gödöllői kir. járásbírósg területén lévő Gödöllő községben fekvő a gödöllői 1120. sz. tkvi betéthon Simon Antalné szül. Gódor Rozália nevén álló A I 1-2 sor, 640, 641 hrsz. 355 ö sz ház és beltelorek az özv. Kőrösi Andrásné javára C 3 alatti bekebelezett hitlig tartó lakási szolgalmi jog éspéthon tartása mellett az árverést 828 kor. ezenmellé állított kikáltást árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi július hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Gödöllőn ezen járásbírósg megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltást áron alól is eladati fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10% -át vagyis 82 k. 80 f. köszpénzben vagy az 1881. 60-oz. 42 §-ában jelölt árformaműszámmal és az 1881. évi november hó 1-éi. 3333 sz. a. kelt igazgatásügyi miniszteri rendelet §88-ban kijelölt ovedaklépek értékpapírban a kikáltást közölhöz letenni, avagy az 1881. 60 t. e. 170 paragrafus értelmében a bánatpénznek a bíróságán előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervény átiszolgáltatni.

Gödöllőn 1903. április 15-én.
Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
(P. H.) **Lukácsy s. k. kir. albiró.**

